UKNF | URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

RAPORT O STANIE RYNKU BROKERSKIEGO W 2020 ROKU

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
WARSZAWA, 2021 ROK

Wprowadzenie

Raport o Stanie Rynku Brokerskiego w 2020 roku został przygotowany w oparciu o informacje i dane przekazywane przez brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych w sprawozdaniach z działalności brokerskiej. Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 roku o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2019 r. poz. 1881, z późn. zm.) wprowadziła obowiązek przedstawienia przez brokerów Komisji Nadzoru Finansowego sprawozdania do celów nadzoru. Nowe zasady sprawozdawczości brokerskiej zostały określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 6 lutego 2019 r. w sprawie sprawozdania z działalności brokerskiej (Dz. U. poz. 329, z późn. zm.).

Sprawozdanie z działalności za 2020 rok było kolejnym przekazywanym do organu nadzoru w formie elektronicznej z wykorzystaniem bezpłatnego formularza elektronicznego udostępnionego na stronie internetowej organu nadzoru. Zgodnie z przepisami wyżej powołanego rozporządzenia sprawozdanie jest składane bezpośrednio przez brokera osobę fizyczną, a w przypadku brokera będącego osobą prawną przez osobę uprawnioną. Brokerzy ubezpieczeniowi i brokerzy reasekuracyjni, którzy składają sprawozdanie przez osobę uprawnioną obowiązani są przekazać do organu nadzoru informacje o osobach uprawnionych do składania sprawozdania z działalności brokerskiej, obejmującą dane identyfikujące brokera a także imię i nazwisko oraz numer PESEL osoby uprawnionej.

Raport dotyczy brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych prowadzących działalność na podstawie zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń i reasekuracji wydanych do dnia 31 grudnia 2020 roku i wpisanych do rejestru brokerów ubezpieczeniowych.

W 2020 roku wydano 53 zezwolenia w zakresie ubezpieczeń oraz 3 zezwolenia w zakresie reasekuracji. Ogólna liczba zarejestrowanych brokerów na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosła **1465** tj. o 7 podmiotów więcej niż w roku 2019. Najwyższa liczba brokerów została odnotowana w województwie mazowieckim, najniższa – w województwach warmińsko-mazurskim oraz świętokrzyskim. Zdecydowanym liderem wśród miast najczęściej wybieranych na miejsce wykonywania działalności brokerskiej jest Warszawa (257 brokerów).

SPIS TREŚCI

1. BROKERZY UBEZPIECZENIOWI / REASEKURACYJNI. 4
Zezwolenia w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji. 4
Liczba brokerów w Polsce. 6
Brokerzy prowadzący inną działalność poza brokerską…….. 9
2. UMOWY UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ (STAN WEDŁUG PRZESŁANYCH SPRAWOZDAŃ Z DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ ZA 2020 ROK). 10
3. PRZYCHODY UZYSKANE PRZEZ BROKERÓW Z TYTUŁU PROWIZJI OD ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ. 12
Średnie roczne przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń. 12
Przychody brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń według położenia geograficznego. 13
4. PROWIZJE WYPŁACANE BROKEROM PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ - DZIAŁ I I II. 15
5. SKŁADKI ULOKOWANE PRZEZ BROKERÓW W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ. 16
6. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ, W KTÓRYCH BROKERZY ULOKOWALI SKŁADKI. 18
7. PODSUMOWANIE. 21

1. BROKERZY UBEZPIECZENIOWI / REASEKURACYJNI.

Broker jest pośrednikiem ubezpieczeniowym wykonującym czynności w imieniu lub na rzecz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej. Może nim być osoba fizyczna lub prawna, która po uprzednim spełnieniu szeregu warunków określonych w art. 34 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, posiada wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej i jest wpisana do rejestru brokerów ubezpieczeniowych. Broker ubezpieczeniowy, w ramach prowadzonej działalności brokerskiej, wykonuje czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz klienta, zwane dalej „czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń".

Zezwolenia w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.

Do dnia 31 grudnia 2020 r. zostało wydanych ogółem 2827 zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej, w tym 2726 w zakresie ubezpieczeń (1860 osobom fizycznym i 866 osobom prawnym) oraz 101 w zakresie reasekuracji (odpowiednio: 24 i 77).

W 2020 roku wydano łącznie 56 zezwoleń w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji, co stanowiło spadek o blisko 25% w stosunku do ogólnej liczby zezwoleń w roku poprzednim.

Znaczący odsetek wszystkich wydanych zezwoleń stanowiły zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń – mianowicie aż 94,6%. Liczba wydanych w 2020 roku zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji wyniosła 3 i jest porównywalna z rokiem poprzednim.

W 2020 roku liczba wydanych zezwoleń w zakresie ubezpieczeń osobom fizycznym była o 40% niższa w porównaniu z rokiem poprzednim. Natomiast w przypadku wydanych zezwoleń w zakresie ubezpieczeń osobom prawnym była na zbliżonym poziomie.

Poniższe tabele oraz wykresy przedstawiają liczby wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej osobom fizycznym oraz prawnym, z uwzględnieniem podziału na brokerów posiadających zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.

Tabela 1. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie ubezpieczeń wydanych w latach 2016 – 2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Osoby fizyczne	36	44	44	45	27
Osoby prawne	50	32	30	28	26
Razem	86	76	74	73	53

Liczba wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń w 2020 r. była niższa niż w latach 2016 – 2019, w porównaniu do roku 2018 nastąpił spadek o blisko 28%, a w stosunku do roku 2019 o blisko 27%. Spadek liczby wydanych zezwoleń dotyczy osób fizycznych (o 40%) oraz osób prawnych (o blisko 7,1%).

Tabela 2. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie reasekuracji wydanych w latach 2016 – 2020.

	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Osoby fizyczne	1	2	2	0	1
Osoby prawne	5	7	3	2	2
Razem	6	9	5	2	3

W 2020 roku liczba wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji była porównywalna z rokiem 2019 i była niższa niż w latach 2016 – 2018. Z powyższego wynika, iż mamy doczynienia ze stagnacją na niskim poziomie w przedmiocie wydawania zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji.

W roku 2020 dokonano 49 wykreśleń z rejestru brokerów ubezpieczeniowych, w tym wykreślono 47 podmioty wykonujące działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń oraz 2 podmioty wykonujące działalność brokerską w zakresie reasekuracji. W 2020 roku liczba dokonanych wykreśleń spadła o prawie 25% w stosunku do 2019 roku.

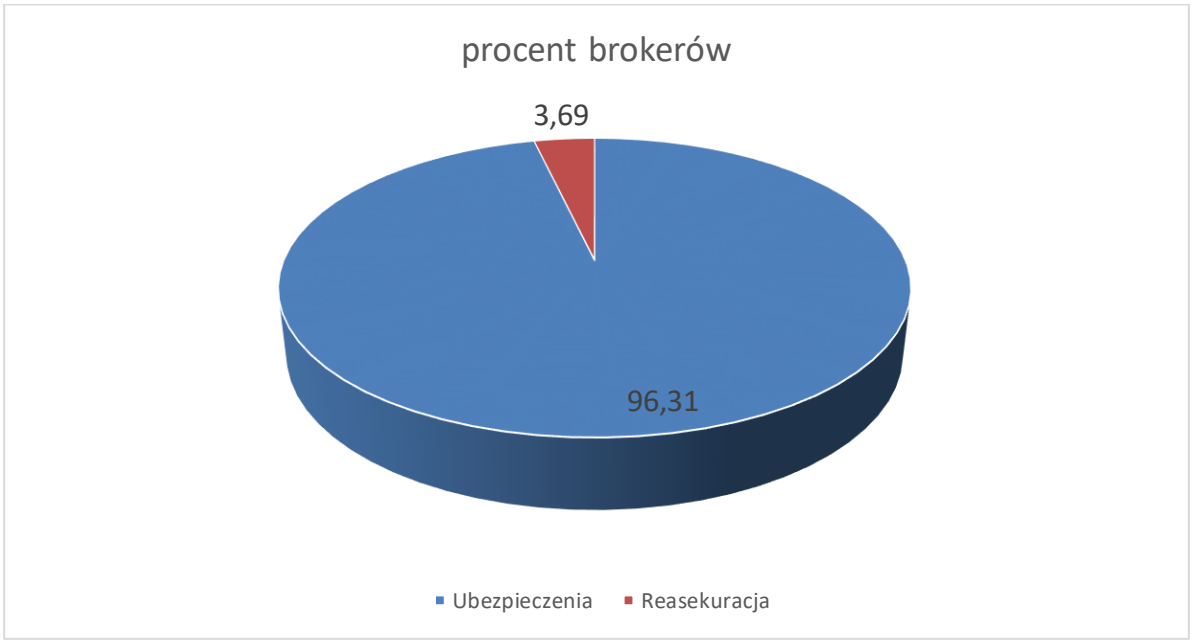
Tabela 3. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2016 – 2020.

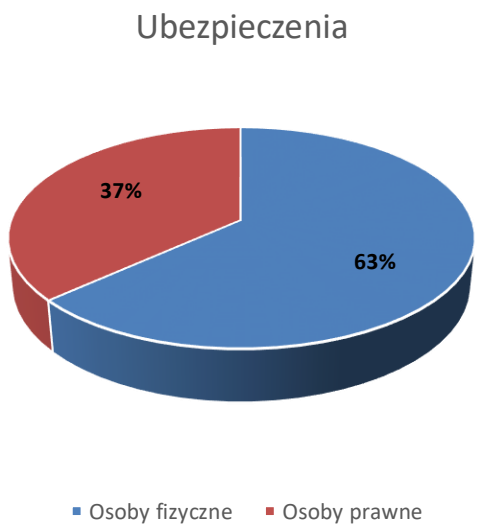
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Osoby fizyczne	23	21	32	41	17
Osoby prawne	17	13	17	24	32
Razem	40	34	49	65	49

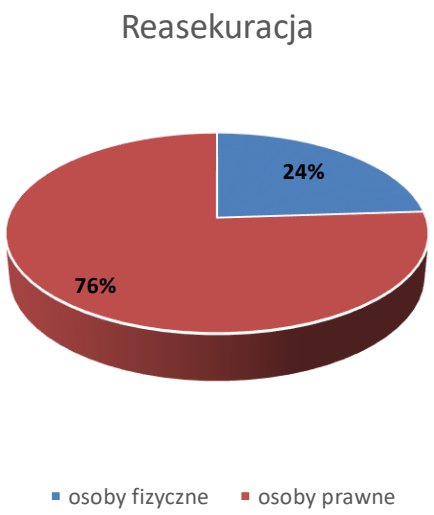
Liczba brokerów w Polsce.

Ogólna liczba zarejestrowanych brokerów na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosła 1465, z czego 1411 podmioty wykonywały działalność w zakresie ubezpieczeń, a jedynie 54 w zakresie reasekuracji. Liczba zarejestrowanych brokerów wzrosła o niecałe 0,5% w stosunku do 2019 roku.

Wykres 1. Struktura brokerów zarejestrowanych do dnia 31 grudnia 2020 roku.

Liczba brokerów w poszczególnych województwach jest zróżnicowana – począwszy od województwa mazowieckiego, w którym siedzibę posiada 358 brokerów, a skończywszy na województwie świętokrzyskim, gdzie działalność prowadziło w 2020 roku jedynie 17 brokerów.

Tabela 4. Liczba brokerów ze względu na siedzibę w poszczególnych województwach (stan według przesłanych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2020 rok).

	Województwo	**Liczba brokerów**
1	Mazowieckie	358
2	Śląskie	153
3	Dolnośląskie	129
4	Wielkopolskie	123
5	Pomorskie	119
6	Kujawsko-pomorskie	103
7	Łódzkie	85
8	Małopolskie	85
9	Zachodniopomorskie	47
10	Lubelskie	35
11	Lubuskie	29
12	Podlaskie	29
13	Podkarpackie	26
14	Opolskie	24
15	Warmińsko-mazurskie	21
16	Świętokrzyskie	17

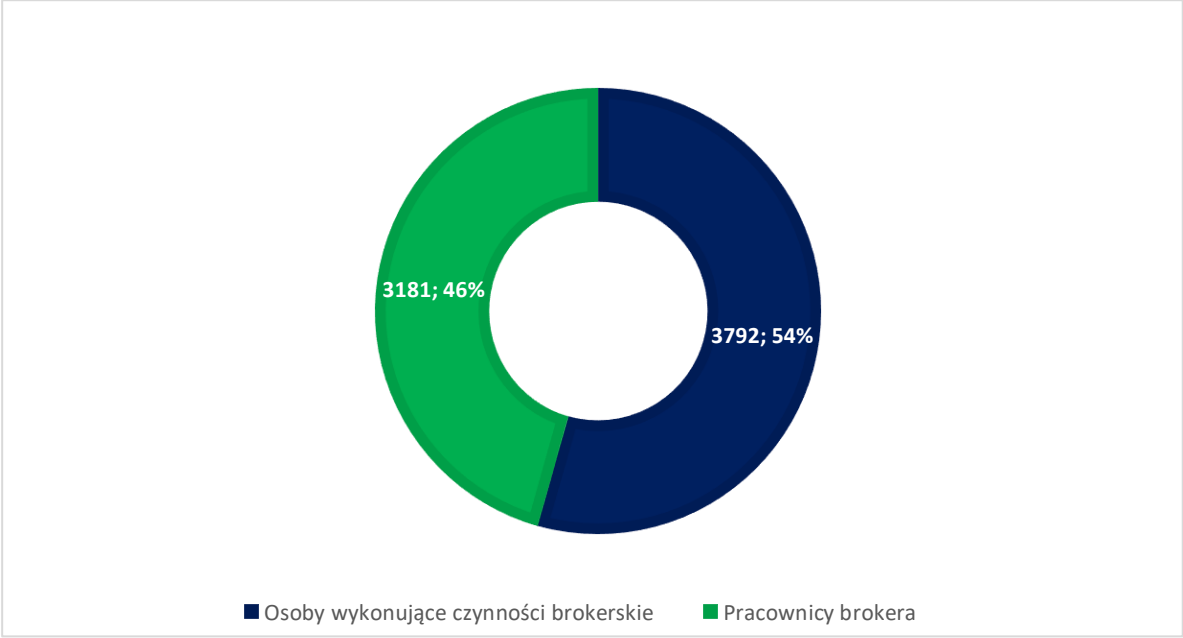
Zdecydowanym liderem wśród miast najczęściej wybieranych przez brokerów na siedzibę jest Warszawa (257 brokerów). Na drugim miejscu znajduje się Wrocław (90 brokerów), na trzecim zaś Poznań (65 brokerów). Warto również odnotować, iż aglomerację trójmiejską wybrało łącznie 79 brokerów.

Tabela 5. Miasta, w których siedzibę ma największa liczba brokerów.

	Miasto	Liczba brokerów
1	Warszawa	257
2	Wrocław	90
3	Poznań	65
4	Łódź	54
5	Kraków	50

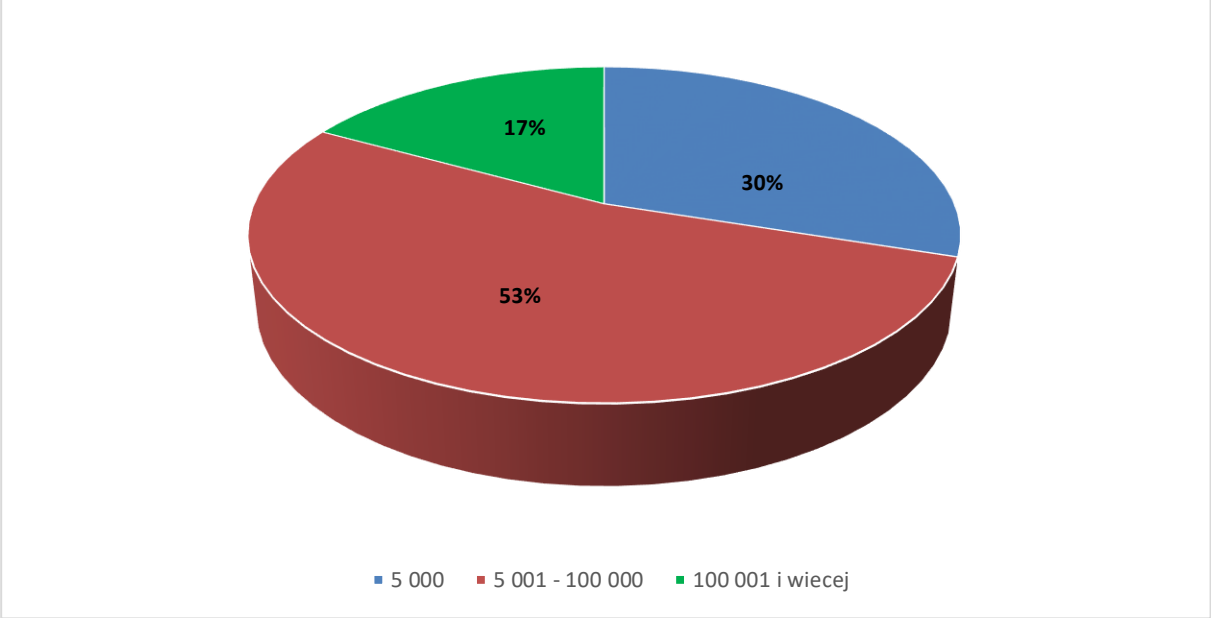
Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny mogą wykonywać czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji wyłącznie przy pomocy osób fizycznych, które spełniają wymogi określone w art. 34 ust. 4 pkt 1 lit. a–e ustawy o dystrybucji ubezpieczeń oraz są wpisane do rejestru brokerów. Podstawowym warunkiem, jaki powinny spełniać te osoby jest zdanie egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych odpowiednio do zakresu działalności albo uzyskanie odpowiedniego zwolnienia z egzaminu. Zatrudnienie na rynku brokerskim w 2020 roku wynosiło 6973 osób, w tym 3792 spełniało ww. wymogi i wykonywało czynności brokerskie, a 3181 osób było pracownikami nie zajmującymi się wykonywaniem czynności brokerskich.

Wykres 2. Struktura zatrudnienia w 2020 roku (stan według przesłanych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2020 rok).

W 2020 roku wysokość kapitału zakładowego w spółkach wykonujących działalność brokerską wahała się od 5 000 zł do prawie 10 000 000 zł. Jak wynika ze złożonych sprawozdań wysokość kapitału do 5 000 zł wykazało 117 podmiotów, wysokość kapitału do 100 000 zł wykazało 207 podmiotów, wysokość kapitału powyżej 100 000 zł. wykazało 65 podmiotów. Jeden podmiot wykazał maksymalną wysokość kapitału w wysokości powyżej 9 700 000 zł. Z poniższej tabeli wynika, że ponad 80% brokerów wykazało wysokość kapitału zakładowego w przedziale między 5 000 zł a 100 000 zł.

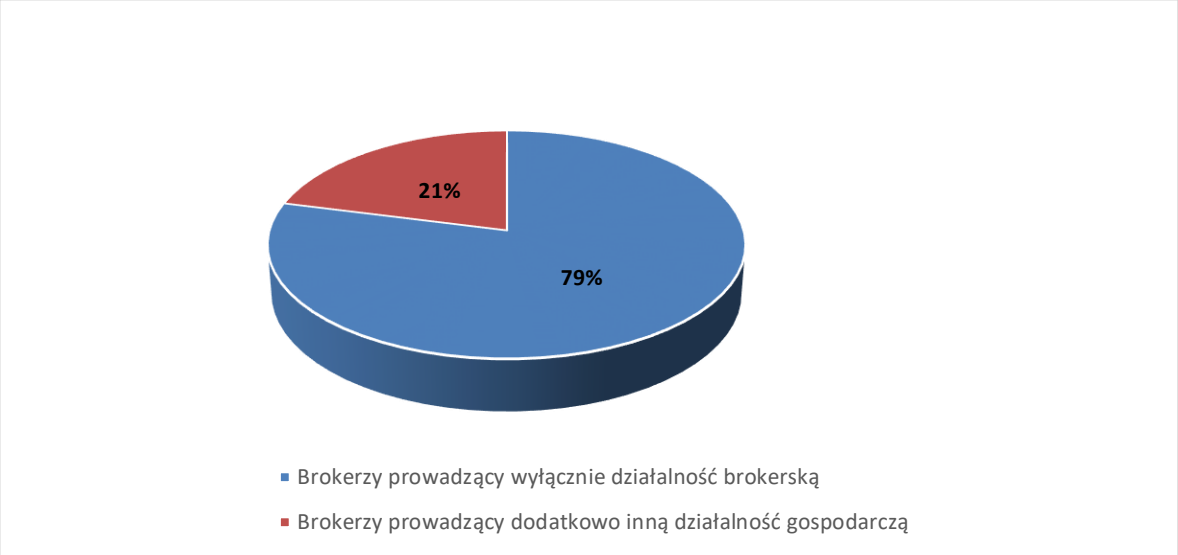
Wykres 3. Wielkość kapitału zakładowego brokerów w 2020 roku w odpowiednich przedziałach w ujęciu procentowym (stan według złożonych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2020 rok).

Brokerzy prowadzący inną działalność poza brokerską.

Jak wynika ze złożonych przez brokerów do organu nadzoru sprawozdań z działalności brokerskiej za 2020 rok większość z nich skupia się wyłącznie na prowadzeniu działalności brokerskiej, a jedynie nieco ponad 21% prowadzi również dodatkowo inną działalność gospodarczą. Wśród podmiotów będących osobami fizycznych prowadzącymi działalność brokerską aż 23,3% deklaruje inną działalność poza brokerską. Natomiast w grupie osób prawnych prowadzących działalność brokerską taką deklarację przedłożyło 17,8% podmiotów.

Wykres 4. Zestawienie brokerów prowadzących wyłącznie działalność brokerską z brokerami prowadzącymi dodatkową działalność gospodarczą.

2. UMOWY UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ (STAN WEDŁUG ZŁOŻONYCH SPRAWOZDAŃ Z DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ ZA 2020 ROK).

Jednym z warunków wymaganych do uzyskania zezwolenia i wpisania do rejestru brokerów ubezpieczeniowych oraz prowadzenia działalności brokerskiej jest zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej (Dz. U. poz. 1085, z późn. zm.) od dnia 12 czerwca 2020 r. obowiązuje minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC wynosząca równowartość w złotych 1 300 380 EUR w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC oraz 1 924 560 EUR w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń. Umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawarte na podstawie dotychczasowych przepisów obowiązują do końca okresu, na jaki zostały zawarte, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia. W złożonych sprawozdaniach brokerskich za 2020 rok, minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC wynosi równowartość w złotych 1 250 618 EUR w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC oraz 1 875 927 EUR w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń – zgodnie z obowiązującymi wcześniej zmienionymi przepisami rozporządzenia.

W 2020 roku brokerzy zawierali umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej z 11 zakładami ubezpieczeń wskazanymi w tabeli poniżej.

Tabela 6. Zakłady ubezpieczeń, z którymi brokerzy zawarli umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2020 roku (stan według złożonych sprawozdań).

	Nazwa Zakładu Ubezpieczeń	Udział
1	InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group	73,92%
2	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	15,03%
3	Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA Spółka Akcyjna	5,60%
4	Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	1,84%
5	UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	1,18%
6	AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych Spółka Akcyjna	1,18%
7	Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Allianz Polska Spółka Akcyjna	0,44%
8	COLONNADE INSURANCE SOCIETE ANONYME Oddział w Polsce	0,37%
9	PI Indemnity Company Limited	0,22%
10	GENERALI Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	0,15%
11	XL INSURANCE Company SE	0,07%

Największy wzrost zawartych umów ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej zanotował Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (z 11,53% w 2019 roku do 15,03% w 2020 roku). Natomiast spadek w przeciągu ostatniego roku odnotował InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group (z 76,28% w 2019 roku na 73,92% w 2020 roku).

Należy zwrócić uwagę, iż w złożonych sprawozdaniach jedynie 0,07% brokerów wykazało, że w stosunku do nich klienci zgłosili skargi na wykonywaną dzialalność brokerską oraz 0,80% brokerów wykazało, że w stosunku do nich klienci zgłosili reklamacje w związku z wykonywaną działalanością brokerską.

W 2020 roku nie odnotowano zgłoszeń przez brokerów roszczeń o naprawienie szkody z ubezpieczenia OC.

3. PRZYCHODY UZYSKANE PRZEZ BROKERÓW Z TYTUŁU PROWIZJI OD ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.

Głównym źródłem przychodu z działalności brokerskiej są prowizje uzyskiwane od zakładów ubezpieczeń. W 2020 roku całkowite przychody brokerów z tego tytułu wyniosły 1 661 702 676 zł, co oznacza wzrost przychodów w stosunku do roku poprzedniego o 10,43%. Jest to kolejny rok ze wzrostem dynamiki w porównaniu do ostatnich lat, szczególnie jeśli uwzględniony zostanie przyrost liczby zarejestrowanych i działających brokerów w badanym okresie (0,5%).

Mimo, że osoby fizyczne stanowią 61,45% wszystkich zarejestrowanych brokerów, to wygenerowały one zaledwie 17,9% całkowitych przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w 2020 roku.

Tabela 7. Przychody ogółem uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2016 – 2020 (w zł).

	2016	2017	2018	2019	2020
Osoby fizyczne	128 348 130	144 416 102	269 907 690	269 578 987	297 495 370
Osoby prawne	1 010 996 372	1 061 572 897	1 176 375 259	1 235 173 248	1 364 207 306
Ogółem	1 045 798 042	1 139 344 502	1 205 988 999	1 504 752 235	1 661 702 676

Średnie roczne przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.

Poniższa tabela przedstawia średnie przychody uzyskane przez brokerów w podziale na osoby fizyczne oraz prawne w 2020 roku. Jak wynika z przedstawionych danych w 2020 roku nastąpił wzrost średnich przychodów o 12% w przypadku osób fizycznych oraz wzrost średnich przychodów o 7% w przypadku osób prawnych w odniesieniu do 2019 roku. Porównując średni przychód wszystkich brokerów również nastąpił wzrost w porównaniu z rokiem 2019 (wzrost o 9,9%).

Tabela 8. Średnie przychody uzyskiwane w latach 2016 – 2020 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w przeliczeniu na brokera w zależności od rodzaju podmiotu (zł).

	2016	2017	2018	2019	2020
Brokerzy ogółem	1 184 350	1 196 418	1 110 816	1 032 066	1 134 268
Osoby fizyczne	233 785	250 722	337 385	293 659	327 999
Osoby prawne	2 447 933	2 457 345	2 343 377	2 287 358	2 444 816
Dynamika zmian rok do roku	-	1,0%	-7,2%	-7,1%	9,9%

W 2020 roku, podobnie jak we wcześniejszych latach występuje grupa brokerów generujących znaczący odsetek całkowitego przychodu. Analizując przychody z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń należy wskazać, że grupa 25 brokerów o najwyższych przychodach osiągnęła wynik 846 646 739 zł, co stanowiło blisko 51% całkowitych przychodów rynku brokerskiego w Polsce.

Tabela 9. Przychody uzyskiwane w latach 2016 – 2020 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń przez 25 brokerów o najwyższych przychodach (w zł).

	2016	2017	2018	2019	2020
Przychody	700 436 762	761 845 318	798 804 914	766 696 455	846 646 739
Odsetek	62,9%	61,7%	55,2%	50,9%	50,9%
Dynamika zmian rok do roku	-	6,4%	4,9%	-4%	10,4%

W 2020 roku wśród 25 brokerów ubezpieczeniowych o najwyższych przychodach znajdują się wyłącznie osoby prawne, z tego 7 podmiotów to spółki z udziałem kapitału zagranicznego.

Przychody brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń według położenia geograficznego.

Przychody generowane przez brokerów są zróżnicowane w poszczególnych województwach – zarówno w ujęciu ogólnym, jak i średnim. Największy odsetek całkowitych przychodów w 2020 roku wygenerowali brokerzy z województwa mazowieckiego – 38,87%. Kolejnymi województwami są kujawsko-pomorskie – 14,43% i wielkopolskie – 10,63%. Jednocześnie należy podkreślić, iż w Warszawie osiągnięte zostały największe przychody i wyniosły one 609 274 658 zł, co stanowi 94,3% w województwie mazowieckim oraz 36,7% ogółu przychodów w skali kraju.

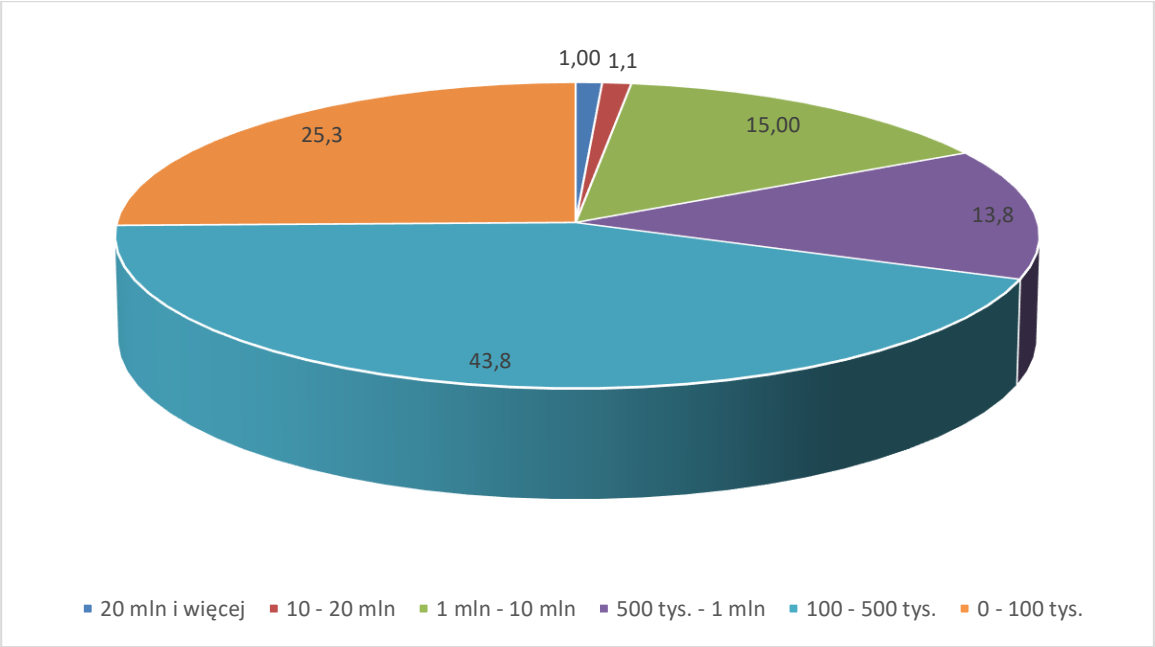
Tabela 10. Przychody brokerów w 2020 roku osiągnięte w poszczególnych województwach (zł).

	Województwo	Przychody ogółem	Przychody średnie*
1	mazowieckie	645 902 159	1 804 196
2	kujawsko-pomorskie	239 736 757	2 327 541
3	wielkopolskie	176 625 169	1 435 977
4	dolnośląskie	149 968 765	1 162 549
5	śląskie	126 595 210	827 420
6	pomorskie	82 627 563	694 349
7	łódzkie	65 269 958	767 882
8	małopolskie	57 031 052	670 954
9	lubelskie	22 729 726	649 421
10	zachodniopomorskie	21 679 536	461 267
11	lubuskie	21 043 012	725 621
12	podkarpackie	11 544 434	444 017
13	podlaskie	11 044 351	380 840
14	świętokrzyskie	10 974 412	645 554
15	warmińsko-mazurskie	10 949 251	521 393
16	opolskie	7 981 321	332 555

* Przychody na podmiot, który wykonuje działalność brokerską na podstawie zezwolenia brokerskiego w zakresie ubezpieczeń.

W ramach przedmiotowego zagadnienia, poniżej przedstawiono wykres obrazujący zróżnicowanie w osiągniętych przez brokerów przychodach w 2020 roku. Z poniższego wykresu wynika, iż 1% ogółu brokerów osiągnęło przychody w przedziale od 20 000 000 zł i więcej. Należy przy tym zaznaczyć, iż w grupie tej znalazły się jedynie podmioty posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej będące osobami prawnymi. Ostatnią grupą na poniższym wykresie stanowią brokerzy, którzy osiągnęli przychód do 100 000 zł – należy do niej 25,3% ogółu brokerów.

Wykres 5. Przychody osiągnięte przez brokerów w 2020 roku w odpowiednich przedziałach (%).

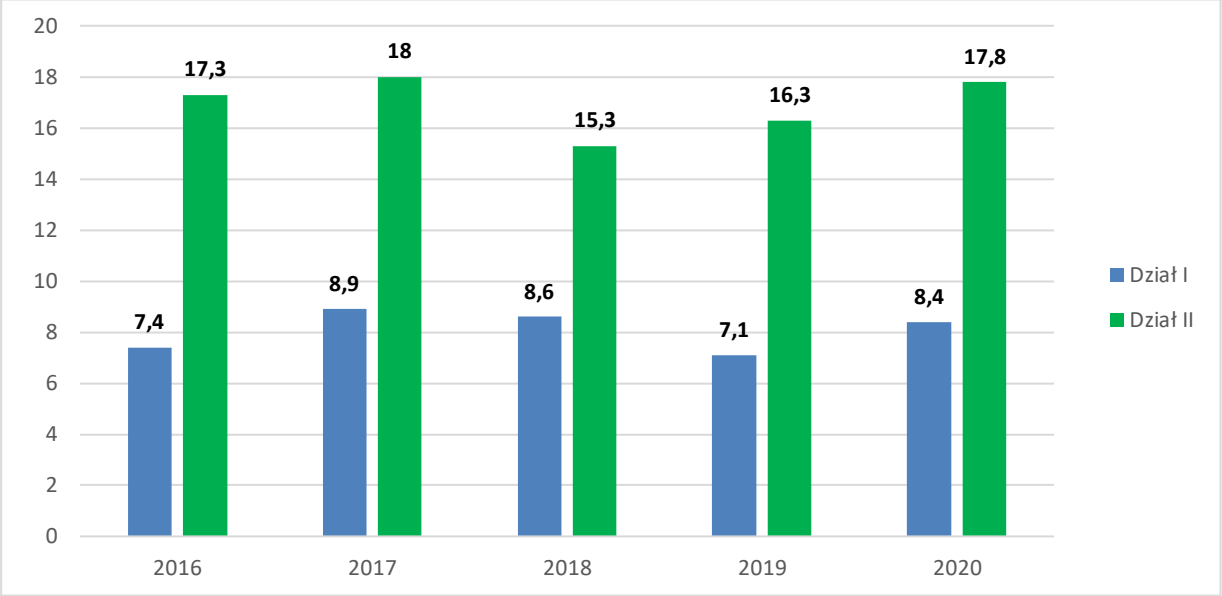
4. PROWIZJE WYPŁACANE BROKEROM PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ - DZIAŁ I I II.

Na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdań z działalności brokerskiej wynika, że w 2020 roku zakłady ubezpieczeń wypłaciły brokerom prowizje o łącznej wartości 1 661 702 676 zł. W 2020 roku odnotowano wzrost wartości prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w Dziale I w stosunku do roku 2019 o 20,9% oraz wzrost w Dziale II o 8,8%. Ogółem odnotowano wzrost na poziomie 10,4%. Średnia prowizja przypadająca na brokera wyniosła w 2020 roku 8,36% wysokości ulokowanej składki w Dziale I oraz 17,76% w Dziale II, ogólnie w dziale I i II – 15,20%. Z powyższych danych wynika, iż w porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost średniej prowizji w Dziale I o 18,3% oraz wzrost średniej prowizji w Dziale II o 9,2%.

Tabela 11. Wartości prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w 2019 oraz 2020 roku (w zł).

	2019	**2020**
Dział I	206 151 057	249 251 633
Dział II	1 298 601 178	1 412 451 043
Razem	1 504 752 235	1 661 702 676
Dynamika zmian rok do roku	-	10,4%

Wykres 6. Średnie prowizje stanowiące wynagrodzenie brokerów wypłacane przez zakłady ubezpieczeń w latach 2016 – 2020 (%).

5. SKŁADKI ULOKOWANE PRZEZ BROKERÓW W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ.

Wartość składek ulokowanych w zakładach ubezpieczeń za pośrednictwem brokerów w 2020 roku wyniosła 10 934 875 718 zł, co oznacza minimalny wzrost wskazanej kategorii o prawie 0,3% w odniesieniu do poprzedniego roku sprawozdawczego. W Dziale I nastąpił wzrost o 2,14%, a w Dziale II spadek o 0,41% w stosunku do 2019 roku.

Tabela 12. Wartość składki ulokowanej za pośrednictwem brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2019 oraz 2020 roku (zł).

	2019	2020
Dział I	2 918 107 236	2 980 643 339
Dział II	7 986 927 422	7 954 232 379
Razem	10 905 034 658	10 934 875 718
Dynamika zmian rok do roku	-	0,27%

W odniesieniu do składek ulokowanych przez brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2020 roku, brokerzy prowadzący działalność jako osoby fizyczne ulokowali 1 503 054 802 zł, zaś brokerzy osoby prawne – 9 431 820 916 zł.

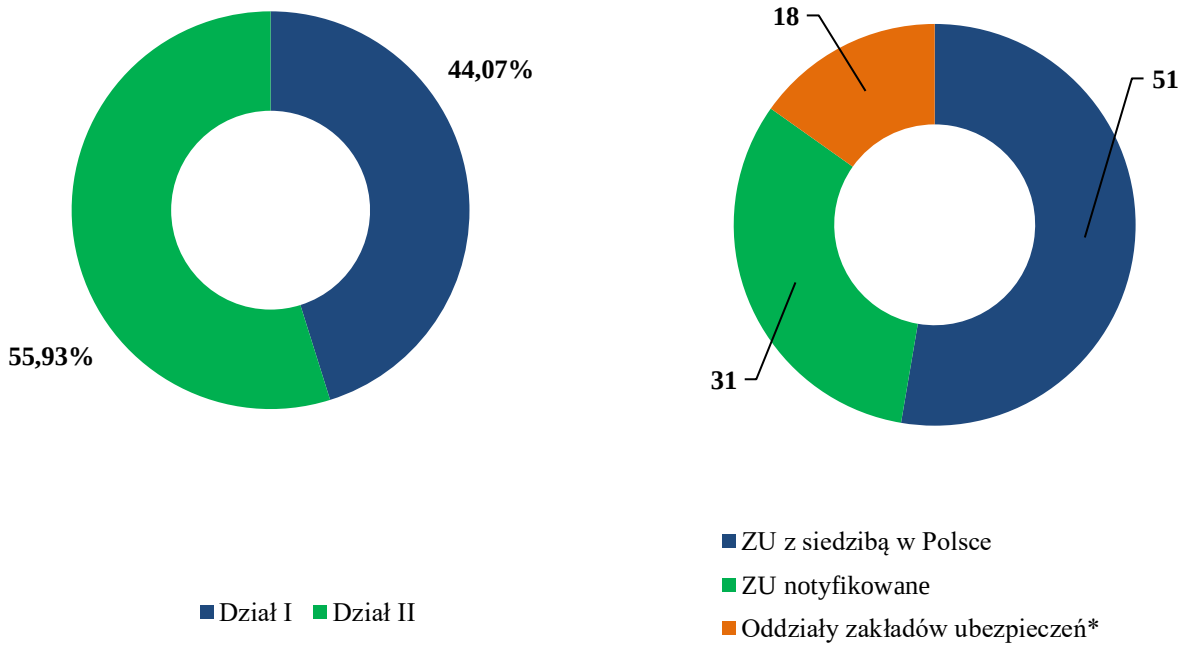
Analogicznie do uzyskanych przez brokerów przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń, kształtowała się struktura składki ulokowanej przez brokerów.

Dziesięciu największych brokerów (stosując kryterium wielkości ulokowanej składki) pośredniczyło w zawarciu umów ubezpieczenia o łącznej składce równej 4 194 826 077 zł. Kwota ta stanowi 38,36% składek ulokowanych przez brokerów.

Dwudziestu największych brokerów łącznie ulokowało natomiast składkę równą wysokości 5 700 769 099 zł. Kwota ta stanowi 52,13% składek ulokowanych przez brokerów.

W 2020 roku brokerzy współpracowali ze 115 zakładami ubezpieczeń, z czego zdecydowaną większość stanowiły zakłady ubezpieczeń Działu II (88 zakładów ubezpieczeń – 76,52%). Znajduje to odzwierciedlenie w fakcie, iż większość składek w 2020 roku ulokowano w zakładach ubezpieczeń Działu II (72,74%).

Wykres 7. Struktura pod względem liczby zakładów ubezpieczeń, z którymi brokerzy współpracowali w 2020 roku (%).

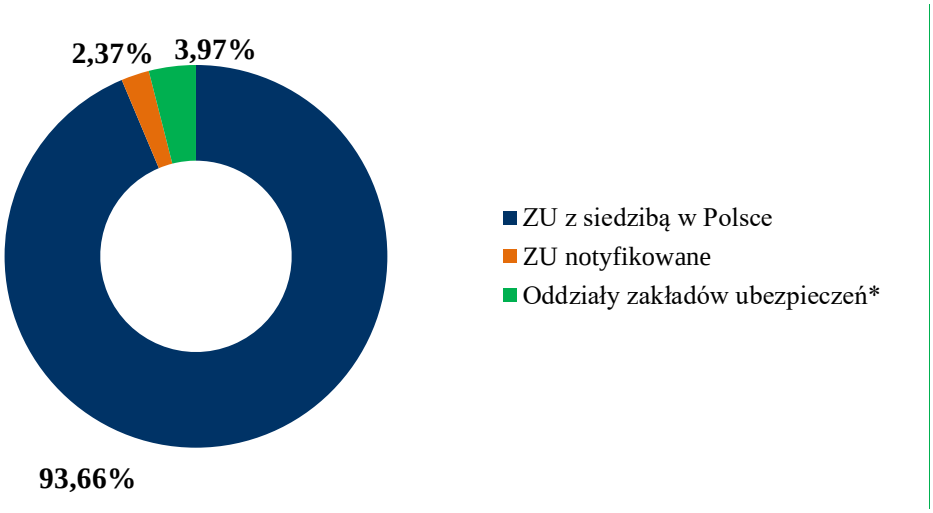
* Oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA).

Poza podziałem zakładów ubezpieczeń według rodzaju działalności (Dział I bądź Dział II) należy wskazać strukturę zakładów ubezpieczeń w podziale na zakłady ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, zakłady notyfikowane oraz oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA).

Analizując liczbę zakładów ubezpieczeń w poszczególnych grupach należy zauważyć, że pod względem liczby zakładów, z którymi współpracowali brokerzy w 2020 roku, polskie zakłady stanowią 51,3%.

Niemniej jednak, gdy analizie poddane zostaną wartości składek lokowanych w poszczególnych grupach, struktura będzie znacząco odmienna. Pod względem wartości lokowanych składek zakłady z siedzibą w Polsce stanowią 93,66% wszystkich zakładów.

Wykres 8. Struktura pod względem wartości lokowanych składek (%).

* Oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA).

6. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ, W KTÓRYCH BROKERZY ULOKOWALI SKŁADKI.

W 2020 roku składki o największej, sumarycznej wartości brokerzy ulokowali w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna oraz Sopockim Towarzystwie Ubezpieczeń ERGO HESTIA Spółka Akcyjna. W czołówce 10 zakładów, w których brokerzy ulokowali składki o największej wartości znalazły się jedynie zakłady ubezpieczeń z siedzibą w Polsce. We wskazanej grupie zdecydowaną większość stanowią zakłady ubezpieczeń z Działu II.

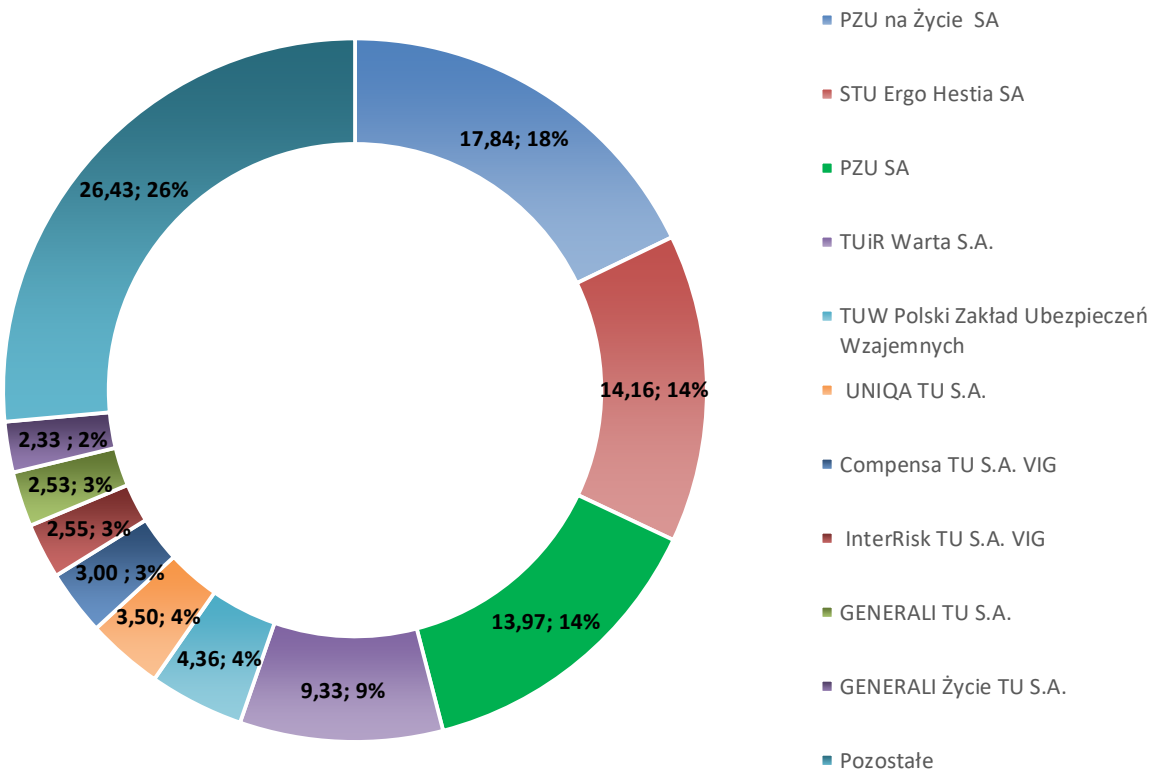
Tabela 13. Zakłady ubezpieczeń według wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2020 roku.

	Zakład Ubezpieczeń	Składki ulokowane przez brokerów (zł)
1	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna	1 951 327 166
2	Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA Spółka Akcyjna	1 548 214 209
3	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	1 528 090 210

4	Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA Spółka Akcyjna	1 020 467 745
5	Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	476 859 690
6	UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	382 667 088
7	COMPENSA Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	328 067 628
8	InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group	279 376 737
9	GENERALI Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	276 620 111
10	GENERALI Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	255 271 692

Wskazane w tabeli powyżej zakłady ubezpieczeń zainkasowały składki o łącznej wartości 8 046 962 276 zł, co stanowi 73,6% całkowitej wartości składek ulokowanych przez brokerów w 2020 roku.

Wykres 9. Struktura zakładów ubezpieczeń pod względem wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2020 roku (%).

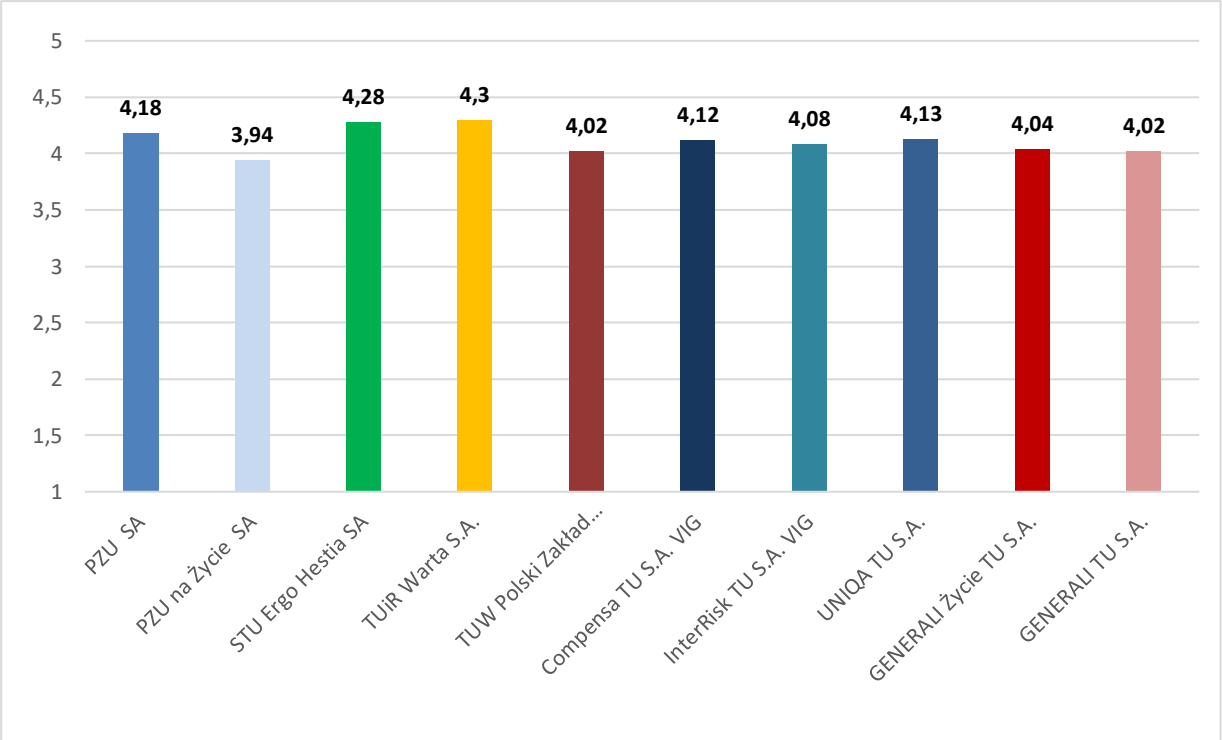
Dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna udział składki ulokowanej przez brokerów w składce przypisanej brutto (składka przypisana brutto zakładu – 8 752 348 tys. zł) wyniósł 22,29%, dla Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO HESTIA Spółka Akcyjna (składka przypisana brutto zakładu – 6 526 147 tys. zł) wyniósł 23,72%, dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej udział składki ulokowanej przez brokerów w składce przypisanej brutto (składka przypisana brutto zakładu – 12 536 677 tys. zł) wyniósł 12,19%, dla Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA Spółka Akcyjna (składka przypisana brutto zakładu – 6 246 293 tys. zł) wyniósł 16,34%, dla Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (składka przypisana brutto zakładu – 633 193 tys. zł) wyniósł 75,31%.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący, w jaki sposób brokerzy ocenili współpracę z 10 zakładami, w których ulokowali składki o największej wartości.

Jest to subiektywna ocena współpracy brokerów z zakładami ubezpieczeń.

W ramach sugerowanej skali ocen od 1 do 5 brokerzy ocenili powyższe zakłady ubezpieczeń w przedziale 3,94 – 4,28. Jest to ocena zdecydowanie powyżej średniej w skali ocen. Najwyższą ocenę uzyskały dwa towarzystwa STU ERGO HESTIA Spółka Akcyjna oraz TUiR WARTA Spółka Akcyjna.

Wykres 10 Ocena 10 zakładów ubezpieczeń, w których najczęściej były lokowane ryzyka ubezpieczeniowe, wystawiona przez brokerów w 2020 roku.

7. PODSUMOWANIE.

Zobowiązanych do złożenia sprawozdania z działalności brokerskiej za 2020 rok było 1465 brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych. Wymóg ten został dopełniony przez blisko 95 % brokerów zobligowanych do tego przepisem prawa.

Ogłoszony w marcu 2020 roku stan zagrożenia epidemicznego a następnie stan epidemii COVID-19 nie wpłynął negatywnie na składanie przez brokerów sprawozdań z działalności brokerskiej, które od 2019 roku są przekazywane w formie elektronicznej.

Wpływ stanu epidemii na działalność brokerską będzie można ocenić po zestawieniu danych z niniejszego raportu z wynikami przyszłego raportu, sporządzonego na podstawie sprawozdań za rok bieżący.

W przypadku liczby wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej odnotowano jednak spadek w stosunku do lat ubiegłych. Wskaźnik procentowy liczby wydanych zezwoleń w zakresie ubezpieczeń w stosunku do roku 2019 wyniósł minus 27%. Spadek wydanych zezwoleń szczególnie widoczny jest w przypadku osób fizycznych (o 40%). Nie miało to jednak istotnego wpływu na ostateczny kształt rynku brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

Dane zebrane ze złożonych sprawozdań z działalności brokerskiej wskazują na stały wzrost przychodów ogółem z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń. Mając na uwadze wysokość osiąganych przez brokerów przychodów należy zwrócić uwagę na wysoki stopień koncentracji. Ponad połowa przychodów tj. 63,9% rynku brokerskiego, osiągana jest przez brokerów w trzech województwach, mazowieckim, kujawsko-pomorskim oraz wielkopolskim. Jednocześnie niewielka liczba brokerów generuje ponad połowę wszystkich uzyskanych przychodów.

W sferze zawierania umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej przez brokerów dominującym zakładem ubezpieczeń jest InterRisk Towarzystwem Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group. W 2020 roku należy odnotować przyrost (w porównaniu z okresem poprzednim) umów zawartych przez brokerów z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Spółka Akcyjna.

W 2020 roku zakłady ubezpieczeń wypłaciły brokerom prowizje o łącznej wartości 1 661 702 676 zł. Z otrzymanych danych wynika, iż rynek brokerski odnotowuje stały wzrost przychodów z tego tytułu, a największe przychody osiągnięte zostały w województwie mazowieckim. Najmniejsze przychody uzyskano przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w województwie opolskim.

Wartość ulokowanych składek w 2020 roku wyniosła ogółem 10 934 875 718 zł. W roku 2020 podobnie jak w 2019 roku utrzymuje się tendencja koncentracji ogółu lokowanej składki przez zdecydowaną większość brokerów w Dziale II. Brokerzy, pomimo że pośredniczą przy zawieraniu coraz większej liczby umów ubezpieczenia z zagranicznymi zakładami ubezpieczeń, to jednak ponad 93% składek ulokowali w zakładach ubezpieczeń z siedzibą

w Polsce, a jedynie niecałe 7% łącznie w zakładach notyfikowanych oraz oddziałach zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA).

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura brokerów zarejestrowanych do dnia 31 grudnia 2020 roku……..6

Wykres 2. Struktura zatrudnienia w 2020 roku (stan według przesłanych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2020 rok)…….....8

Wykres 3. Wielkość kapitału zakładowego brokerów w 2020 roku w odpowiednich przedziałach w ujęciu procentowym (stan według przesłanych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2020 rok)……..……..….9

Wykres 4. Zestawienie brokerów prowadzących wyłącznie działalność brokerską z brokerami prowadzącymi dodatkową działalność gospodarczą…….10

Wykres 5. Przychody osiągnięte przez brokerów w 2020 roku w odpowiednich przedziałach (%)…….15

Wykres 6. Średnie prowizje stanowiące wynagrodzenie brokerów wypłacane przez zakłady ubezpieczeń w latach 2016 – 2020 (%)…….……16

Wykres 7. Struktura pod względem liczby zakładów ubezpieczeń, z którymi brokerzy współpracowali w 2020 roku (%)……..17

Wykres 8. Struktura pod względem wartości lokowanych składek (%)……..….18

Wykres 9. Struktura zakładów ubezpieczeń pod względem wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2020 roku (%)……19

Wykres 10. Ocena 10 zakładów ubezpieczeń, w których najczęściej były lokowane ryzyka ubezpieczeniowe, wystawiona przez brokerów w 2020 roku……20

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie ubezpieczeń wydanych w latach 2016 - 2020…….4

Tabela 2. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie reasekuracji wydanych w latach 2016 – 2020…….....5

Tabela 3. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2016-2020…….5

Tabela 4. Liczba brokerów ze względu na siedzibę w poszczególnych województwach (stan według przesłanych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2020 rok)……...7

Tabela 5. Miasta, w których siedzibę ma największa liczba brokerów……..8

Tabela 6. Zakłady Ubezpieczeń, z którymi brokerzy zawarli umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2020 roku (stan według przesłanych sprawozdań) ……...……..……..11

Tabela 7. Przychody ogółem uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2016 – 2020 (zł)…….12

Tabela 8. Średnie przychody uzyskiwane w latach 2016 – 2020 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w przeliczeniu na brokera w zależności od rodzaju podmiotu (zł)……..….13

Tabela 9. Przychody uzyskiwane w latach 2016 – 2020 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń przez 25 brokerów o najwyższych przychodach (zł)……13

Tabela 10. Przychody brokerów w 2020 roku osiągnięte w poszczególnych województwach (zł) …….....14

Tabela 11. Wartość prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w 2019 oraz w 2020 roku (zł)……15

Tabela 12. Wartość składki ulokowanej za pośrednictwem brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2019 oraz w 2020 roku (zł)…….16

Tabela 13. Zakłady ubezpieczeń według wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2020 roku……...18

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa

tel. (+48 22) 262-50-00
fax (+48 22) 262-51-11
e-mail: knf@knf.gov.pl

Opracowano w Zespole Brokerów Ubezpieczeniowych Departamentu Licencji Ubezpieczeniowych.